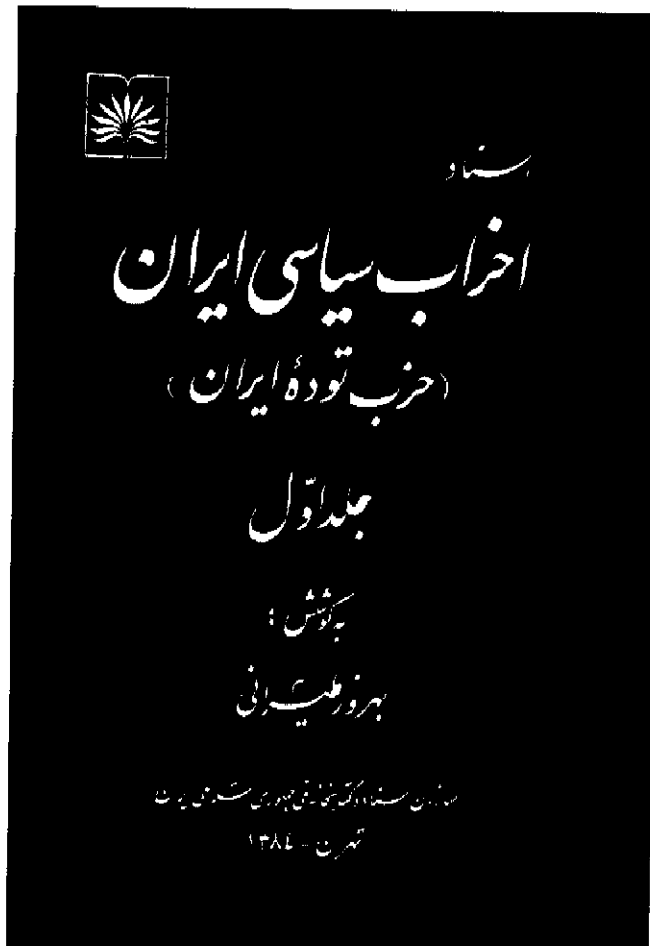

معرفی کتاب

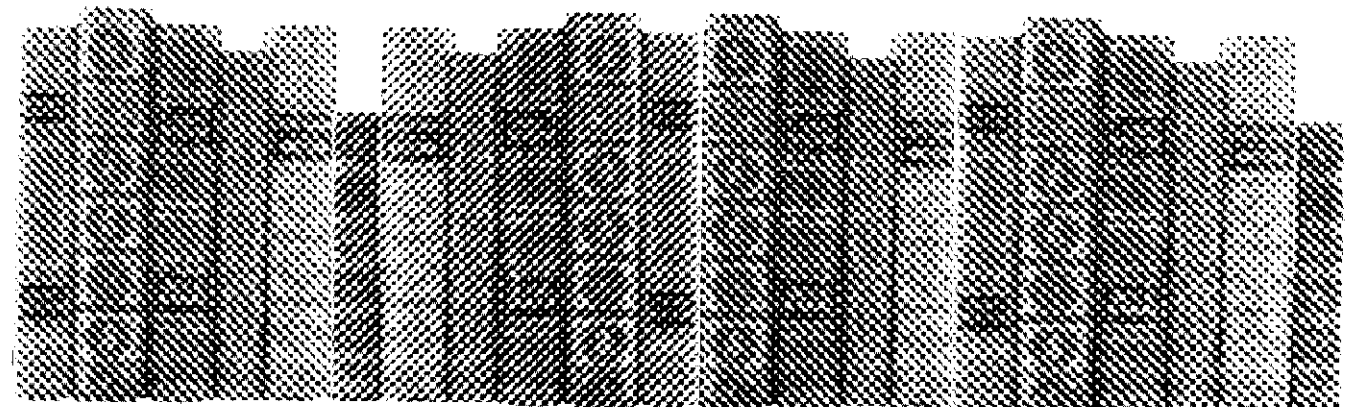
اسناد احزاب سیاسی ایران (حزب توده ایران)،
به کوشش بهروز طیرانی،
ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران،
تهران، ۱۳۸۴،
قیمت دوره دو جلدی ۱۱۰۰۰۰ ریال،
۱۴۳۴ صفحه.

سوسیالیسم را البته می‌توان واکنشی در برابر بیدادگریهای اجتماعی تلقی کرد و هم‌نوا با امیل دورکهایم، آن را آفریادی از درد ناامید و بر این اساس، حکم کرد که از قدیمی‌ترین دوره‌های زندگی اجتماعی بشر وجود داشته است و در ایران پیش از اسلام نیز با اندکی تساهل، بارزترین نمونه آن را در قیام مزدک مشاهده نمود.

با این وجود، اگر سخن دکتر علی شریعتی را بپذیریم که سوسیالیسم بزرگ‌ترین کشف انسان جدید است و به گفته نظریه پردازان، مارکسیسم را به مثابه شکل تاریخی مشخصی از جامعه محسوب کنیم، بالطبع سرچشمه آن را باید در جامعه کاپیتالیستی جستجو کرد. در این صورت بدون تردید باید گفت: سوسیالیسم در قرن نوزدهم و در اروپا تکوین یافت و نضج گرفت و بتدریج امواج آن از مرزهای شرقی اروپا گذشت و از طریق عثمانی به ایران رسید.

تقریباً مقارن با نهضت مشروطه خواهی در ایران، چند تن از ایرانیان آشنا با سوسیالیسم، موفق شدند در ۱۹۰۴ م. / ۱۲۸۳ خ.، حزب همت را در باکو تشکیل دهند و به فعالیت برخیزند. از آن پس بر اثر تحولات برآمده از انقلاب مشروطه و نفوذ افکار انقلابی ایرانیان ساکن قفقاز به درون کشور، اندیشه سوسیالیسم در ایران فربه تر شد و با پیروزی انقلاب بلشویکی اکتبر ۱۹۱۷ در روسیه، صورتی دیگر به خود گرفت و در نهایت به صورت حزب کمونیست ایران و حزب سوسیالیست تجلی یافت.

باشدت گرفتن خودکامگی رضا شاه و برجیده شدن احزاب سیاسی، کمونیستها و سوسیالیستها بشدت سرکوب شدند و عده زیادی از آنها به

زندانیان افتادند.

پس از حمله متفقین به ایران و فروپاشی حکومت رضا شاه و آزاد شدن زندانیان سیاسی، اغلب سوسیالیستها و کمونیستهای ایرانی گرد هم آمدند و حزب توده ایران را تأسیس کردند و به فعالیت پرداختند.

حزب توده، از آغاز تأسیس تا فروپاشی با بیش از چهل سال فعالیت آشکار و پنهان در درون و بیرون از کشور، تأثیر بسزائی بر روند مبارزه علیه رژیم پهلوی و ادبیات سیاسی بر جای گذاشت و متأسفانه برخی از مسلمانان مبارز، از تأثیر منفی آن بر کنار نماندند.

در باره حزب توده، عملکرد و تأثیر مثبت یا منفی آن در تاریخ سیاسی ایران معاصر، کتابها، مقالات و اسناد زیادی چاپ شده کتاب حاضر نیز، یکی از آنهاست. این کتاب، مجموعه ای است از اسناد حزب توده ایران در دهه ۱۳۲۰ که از میان نزدیک به ۲۲۰۰ پرونده با بیش از ۲۰۰۰۰ برگ سند گزینش شده است.

اسناد گزینش شده، شامل اسناد کمیته مرکزی حزب و چگونگی فعالیت آن در شهرهای کشور است.

بجز اسناد کمیته مرکزی - که در آغاز کتاب به چاپ رسیده - بقیه اسناد که مشتمل بر اسناد فعالیت حزب در شهرهای مختلف است، به تفکیک استانی و به ترتیب الفبایی تنظیم و چاپ شده است.

کتاب، علاوه بر فهرست و گزیده تصاویر و اسناد، دارای پیشگفتار و مقدمه نسبتاً مفصلی است که به ترتیب، با قلم معاون اسناد سازمان و سرپرست پژوهشکده اسناد، دکتر کیانوش کیانی و کوششگر کتاب، بهروز طیرانی، نگارش یافته است.

این کتاب، نکات بسیار مهمی از عملکرد حزب توده در شهرها و آبادیهای کشور در بر دارد که هیچ پژوهشگر تاریخ سیاسی معاصر ایران، از رجوع به آن بی نیاز نیست.

اسناد اخراب سیاسی ایران (حزب توده ایران)

جلد دوم

بازش
بهروز طیرانی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
تهران - ۱۳۸۶